2025-29-RE

Causa 2025-29-RE

(Felottini c/ Govern d'Andorra)

Número de registre 213-2025. Recurs d'empara

Sentència del 14 de juliol del 2025

BOPA núm. 90, del 23 de juliol del 2025

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 16 d'abril del 2025, per la representació processal del Sr. Federico Maximiliano Felottini, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 21 de gener del 2025, dictada per la Secció de Contenciós-Administratiu 2 de la Batllia, i, contra la sentència del 26 de març del 2025, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, interpretats a la llum de l'article 3.2 d'aquest mateix text que reconeix els principis de seguretat jurídica i d'interdicció de l'arbitrari, i la presumpció d'innocència, així com per la vulneració del dret a la vida familiar, reconegut a l'article 14 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats i que anul·li les resolucions impugnades, per tal que se'n dictin unes altres amb conformitat constitucional en què es reposi al recurrent en la plenitud dels seus drets i, per tant, no procedint-se a la seva

expulsió;

Vista la Constitució, especialment els articles 3.2, 10, 14, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'aute del Tribunal Constitucional del 19 de maig del 2025 que va admetre a tràmit aquesta causa amb efectes suspensius;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 5 de juny del 2025, pel Ministeri Fiscal;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 10 de juny del 2025, pel Govern;

Vistes les conclusions formulades dintre de termini per les parts i pel Ministeri Fiscal;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Jean-Yves Caullet;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. La representació processal del Sr. Federico Maximiliano Felottini va presentar una demanda jurisdiccional contra les resolucions del Govern (del 7 d'agost del 2024) i de la ministra de Justícia i Interior (del 24 de juny del 2024) que acordaven la seva expulsió del Principat d'Andorra per un

període de 10 anys.

1.2. El 21 de gener del 2025, la Secció de Contenciós-Administratiu 2 de la Batllia va dictar una sentència que estimava parcialment la seva demanda únicament pel que feia a la durada de la mesura d'expulsió, la qual reduïa a un període de 7 anys.

1.3. La representació processal del recurrent va presentar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 26 de març del 2025, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència mitjançant la qual decidia desestimar aquest recurs i confirmar la decisió de la primera instància.

1.4. El 16 d'abril del 2025, la representació processal del Sr. Federico Maximiliano Felottini va interposar un recurs d'empara contra les dues sentències que s'acaben de ressenyar, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, interpretats a la llum de l'article 3.2 d'aquest mateix text que reconeix els principis de seguretat jurídica i d'interdicció de l'arbitrari, i la presumpció d'innocència, així com per la vulneració del dret a la vida familiar, reconegut a l'article 14 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- El recurrent exposa que la seva expulsió es fonamenta en el seu processament per una presumpta agressió sexual a una menor que va motivar el seu ingrés provisional al Centre Penitenciari de l'1 de novembre fins al 13 de novembre del 2023, dia en què el Tribunal de Corts va declarar la seva llibertat condicionada.

- El recurrent retreu a la sentència de la primera instància no haver considerat els fets que van tenir lloc en el marc de la instrucció després de la seva posada en llibertat condicionada; també retreu a la

Sala Administrativa no haver tingut en compte aquest mateix argument, el qual, segons el seu parer, és de naturalesa a afeblir la motivació de la seva expulsió.

- Així mateix, addueix que està vivint amb la seva mare i que la seva expulsió vulnera els seus drets establerts a l'article 14 de la Constitució.

- Considera, per consegüent, que la decisió d'expulsió està fonamentada en uns fets que no estan acreditats i que, per tant, s'ha vulnerat el seu dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució, interpretat a la llum de l'article 3.2 d'aquesta mateixa norma.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats i que anul·li les resolucions impugnades, per tal que se'n dictin unes altres amb conformitat constitucional en què se'l reposi en la plenitud dels seus drets i, per tant, no es procedeixi a la seva expulsió.

2.2. Argumentació de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia

- En primer lloc, la Sala Administrativa recorda les disposicions de l'article 122 de la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, que regula l'expulsió administrativa com a mesura de prevenció de l'ordre públic.

- Seguidament, cita la seva pròpia jurisprudència en la matèria que estableix concretament que aquesta mesura té per finalitat la salvaguarda de l'ordre i de la seguretat públics, i no revesteix cap caràcter sancionador.

- Afegeix que, segons la jurisprudència d'aquesta Sala, la legalitat de les ordres d'expulsió està sotmesa a tres condicions: l'acreditació dels fets que s'imputen a l'interessat; si els mateixos poden ser qualificats com a una amenaça per a la tranquil·litat, la pau o la seguretat públiques; i, la necessària proporcionalitat que ha d'existir entre la conducta que s'atribueix al ciutadà estranger i les conseqüències perjudicials que deriven de l'expulsió.

- Examinant el cas concret, la Sala Administrativa exposa que l'ordre d'expulsió es fonamenta en què el recurrent està processat per delictes certament molt greus (no únicament aquell al·legat en l'escrit d'empara).

- La Sala Administrativa analitza aquests elements i conclou que la conducta del recurrent presenta una amenaça per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns o per a l'ordre públic, i, per consegüent, la decisió administrativa d'expulsió, confirmada en el seu principi en primera instància, està fonamentada en dret i en fets.

- La Sala també examina la proporcionalitat de la mesura d'expulsió reduïda per la primera instància a un període de 7 anys en funció de la situació personal, familiar i professional del recurrent, tenint en compte els principis directius del Tribunal Europeu dels Drets Humans sobre l'apreciació en cas d'una mesura d'allunyament d'un estranger adult.

- Així, després d'examinar de manera detallada aquests elements, la Sala Administrativa conclou que la decisió adoptada és proporcional en aquest cas concret, ja que partint del fet que la durada de l'expulsió màxima prevista és de 10 anys, analitzades les circumstàncies concurrents i la gravetat dels fets, es considera encertada la decisió de l'òrgan d'instància de fixar-la en 7 anys.

- Per aquests motius, confirma la decisió de la primera instància.

2.3. Argumentació del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal posa en relleu que tot i la transformació de la presó provisional en llibertat condicionada, la situació del recurrent, que roman processat pels mateixos fets, no ha canviat des d'aquella data.

- També recorda que, d'acord amb les disposicions de l'article 99 del Codi de procediment penal, es dicta un aute de processament quan de les diligències practicades en el sumari en resulti algun indici racional de criminalitat contra una persona determinada.

- I precisa que no correspon als tribunals administratius valorar el contingut de les actuacions

processals que s'estan portant a terme en el marc de la instrucció d'una causa penal, tal com pretén el recurrent.

- Afegeix que si bé és cert que la resolució d'expulsió es fonamenta sobretot en els delictes descrits en l'aute de processament de l'1 de novembre del 2023, també es té en compte els fets produïts el 24 d'agost del 2019 (detingut per conducció sota la influència de begudes alcohòliques) i el 4 de febrer del 2023 (detingut amb posada a disposició judicial per possessió de droga tòxica -3,6 grams de MDMA).

- En conclusió, considera que els fets que motiven l'expulsió del recurrent estan acreditats.

- Pel que fa a les conseqüències de l'expulsió sobre la vida familiar del recurrent, destaca que la vida familiar ha de ser efectivament tinguda en compte per ponderar la mesura d'expulsió, però en aquest cas concret, el recurrent no té fills i la seva mare només viu a Andorra des del mes de setembre del 2023.

- Observa que les relacions entre adults no es beneficien necessàriament de la protecció de l'article 8 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals, si no es demostra l'existència d'elements suplementaris de dependència, diferents dels llaços afectius normals (veg. la sentència del Tribunal Europeu dels Drets Humans, Ezzouhdi c/ França del 13 de febrer del 2001). En aquest cas, el recurrent no acredita l'existència d'elements suplementaris de dependència que vagin mes enllà "*de la bona relació*" que pugui mantenir amb la seva mare.

- En definitiva, el Ministeri Fiscal considera que les sentències impugnades, que confirmen l'expulsió administrativa fan una valoració concreta del cas particular, analitzant l'acreditació dels fets que s'imputen a l'interessat, els quals poden ser qualificats com a una amenaça per a la tranquil·litat, la pau i la seguretat públiques i la durada d'aquesta expulsió té en compte la necessària proporcionalitat entre la conducta que s'atribueix al ciutadà estranger i les conseqüències perjudicials que deriven de l'expulsió, donant compliment als criteris de proporcionalitat de la mesura fixats pel Tribunal Europeu dels Drets Humans.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que desestimi aquest recurs d'empara.

2.4. Argumentació del Govern

- Després d'exposar l'*iter* processal de la causa, el Govern manifesta que la sentència impugnada es fonamenta en els fets que consten en l'expedient administratiu d'expulsió i en l'aute de processament del recurrent; fets que la Sala Administrativa mateixa ha considerat com a acreditats.

- En aquest sentit escau reiterar que, el recurrent va ser detingut i posat a disposició judicial el 31 d'octubre del 2023 per la presumpta comissió d'uns delictes contra la llibertat sexual (agressió sexual constitutiva de violació sobre una persona menor d'edat, la qual va originar l'ordre d'expulsió que ens ocupa en aquesta causa). Segons es desprèn de la documentació que consta a l'expedient, el recurrent va mantenir relacions sexuals no consentides amb una persona que en el moment dels fets tenia 15 anys; i contra la salut pública (possessió de droga tòxica; els agents del Servei de Policia encarregats de fer l'escorcoll al seu domicili van trobar-hi petites quantitats de MDMA, èxtasi i marihuana).

- D'acord també amb els pronunciaments jurisprudencials -sentència número 03-2014, del 29 de gener del 2014, de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia- l'Administració ha d'observar totes les conductes i tots els fets contraris a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns o per a l'ordre públic, és a dir, les actuacions precedents juntament amb els esdeveniments posteriors poden ser tinguts en compte a l'hora d'avaluar el risc futur. Per consegüent, cal tenir en compte la conducta i els actes susceptibles de pertorbar l'ordre i la seguretat pública i de les persones en territori andorrà que li consten al recurrent com a un element de judici rellevant a l'hora de valorar l'existència d'un risc, de manera que, en trobar-nos davant d'un processament per un presumpte delicte major d'agressió sexual qualificada per tenir contacte sexual amb penetració sobre una menor d'edat, obtenint un consentiment aparent, però viciat; per un presumpte delicte major qualificat de venda de droga en centres d'esbarjo; per un delicte menor de consum i de possessió de drogues tòxiques de tipus metamfetamina i èxtasi; i, per una contravenció penal de tinença i de consum de producte estupefaent marihuana, que van derivar en el seu ingrés al Centre Penitenciari, encara que posteriorment, el Tribunal de Corts va decidir acordar la seva llibertat provisional.

- Tot i amb això, no es pot ignorar que el recurrent es troba processat pels delictes esmentats, i a més, es troba sotmès a les obligacions consignades en l'aute del Tribunal de Corts, dictat el 13 de novembre del 2023, que si bé decideix acordar la llibertat provisional del recurrent, també li va imposar l'obligació de romandre al Principat, amb entrega del passaport i del document d'identitat. Tot seguit, malgrat que la part actora manifesti que des de l'aute de processament de l'1 de novembre del 2023 hagin passat circumstàncies posteriors, les quals no han estat tingudes en compte pel Tribunal *a quo*, convé recordar que el recurrent continua processat en la seva causa penal i, en tot cas, l'arxivament d'aquesta causa no està acreditat.

- Per tant, examinada la documentació que integra l'expedient administratiu, cal convenir que l'ordre d'expulsió que afecta al recurrent es fonamenta en elements objectius i suficientment greus com per permetre considerar que el demandant representa un risc greu per a la seguretat de l'Estat, de les

persones, dels béns o per a l'ordre públic.

- Així doncs, la mesura adoptada en aquest cas, no és una decisió arbitrària de l'Administració, sinó que l'expulsió administrativa és una mesura de prevenció que es fonamenta en elements contrastats, i que es valoren com a un risc greu per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns o per a l'ordre públic, doncs, els delictes pels quals el recurrent es troba processat afecten a diferents béns jurídics protegits com la llibertat sexual i la salut pública.

- Altrament, el Govern recorda que el recurs d'empara no pot ser utilitzat com a una tercera instància jurisdiccional que efectuï una nova revisió de l'assumpte, ja que la qüestió plantejada per l'interessat ja ha estat suficientment analitzada, debatuda i resolta per la jurisdicció ordinària.

- Segons el seu parer, no concorre cap circumstància per tal que aquest recurs d'empara sigui estimat, atès que en cap cas s'han vist vulnerades les disposicions de l'article 10 de la Constitució, quant als drets a la jurisdicció i a una decisió fonamentada en Dret, ni les de l'article 14 del mateix text, quant al dret a la vida familiar.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que desestimi íntegrament aquest recurs d'empara.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El Tribunal Constitucional no és ni una tercera instància, ni un tribunal suprem, ni un tribunal de cassació. La interpretació dels fets i de les normes aplicables corresponen a les jurisdiccions ordinàries, tret que això condueixi a una resolució il·lògica, arbitrària, no raonable o que infringeixi els drets reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

3.2. En primer lloc, el recurrent al·lega que la sentència de la Sala Administrativa no està suficientment fonamentada, ja que no ha tingut en compte elements de la instrucció succeïts amb posterioritat a l'aute del seu processament. Segons el seu parer, aquests elements debilitarien els arguments que estarien a l'origen del processament i pel fet que no haurien estat tinguts en compte, la Sala Administrativa hauria fonamentat la seva decisió en una motivació fàctica incompleta.

3.3. La Sala Administrativa va considerar que no li corresponia valorar elements propis de la instrucció en el marc d'una causa penal i que només la jurisdicció penal podia i devia pronunciar-se sobre els arguments adduïts pel recurrent en aquesta matèria, tanmateix, el processament del recurrent, que derivava de la interpretació dels elements de la investigació duta a terme per la jurisdicció penal continuava sent un fet que podia ser constatat per la jurisdicció administrativa, sense vulnerar el seu dret a la presumpció d'innocència, ja que d'acord amb la seva jurisprudència "*Aquesta mesura de policia té una substantivitat pròpia, no revesteix caràcter sancionador i té una finalitat merament preventiva, basada en l'apreciació d'una conducta, degudament contrastada, que pugui fer racionalment preveure la probabilitat d'ulteriors atemptats contra la tranquil·litat pública*".

3.4. A més a més, cal posar en relleu que aquest processament no és l'únic fet tingut en compte per tramitar l'ordre d'expulsió administrativa, confirmada en el seu principi per la Sala Administrativa, sinó que fa part d'un conjunt de fets que permeten considerar que les condicions previstes per la Llei qualificada d'immigració estaven reunides per considerar que la conducta del recurrent representava un risc per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns o per a l'ordre públic del Principat d'Andorra, circumstància que fonamentava la mesura de prevenció que constitueix la decisió administrativa d'expulsió.

3.5. Per consegüent, la sentència de la Sala Administrativa que confirma, com la decisió de la primera instància, l'ordre administrativa d'expulsió en el seu principi, està fonamentada en Dret; la seva motivació està detallada i no pot ser considerada com a il·lògica, absurda o arbitrària, o que infringeixi algun dels drets reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

3.6. En segon lloc, el recurrent addueix que viu amb la seva mare i que aquesta situació no ha estat suficientment tinguda en compte, motiu pel qual la decisió que valida la seva expulsió vulneraria el seu dret a la vida familiar, establert a l'article 14 de la Constitució, així com el principi de proporcionalitat que deriva de l'article 10 de la Constitució.

3.7. Ara bé, la Sala Administrativa analitza de manera acurada i a bastament la situació del recurrent a la vista dels criteris jurisprudencials del Tribunal Europeu dels Drets Humans i conclou que, atesa la gravetat dels fets que van dur a la decisió d'expulsió i atesa la situació familiar i professional del recurrent, la reducció d'un període d'expulsió de 10 a 7 anys efectuada per la Batllia, és una mesura proporcional en aquesta causa.

3.8. Efectivament, pel que fa a la situació professional del recurrent, aquest no ha aportat cap element que acrediti que tingui alguna ocupació estable, i pel que fa a la situació familiar, com ja s'ha indicat, a Andorra només hi té la seva mare de 67 anys, la qual hi va arribar al mes de setembre del 2023, i amb la qual manté "*bones relacions*" sense aportar cap dada particular sobre la

necessitat d'aquesta convivència, més enllà dels lligams afectius normals entre mare i fill.

3.9. Pel que fa a la vulneració de les disposicions de l'article 14 de la Constitució denunciades pel recurrent, cal recordar que aquestes preveuen la protecció per part de les lleis contra les intromissions il·legítimes en la vida privada i familiar, circumstància que no es dona en aquesta causa.

3.10. En conclusió, la decisió impugnada està fonamentada en Dret, està clarament motivada i està proporcionada, per consegüent, no vulnera cap dels drets reconeguts per la Constitució, i aquest recurs ha de ser, per tant, desestimat íntegrament.

3.11. La desestimació del recurs d'empara comporta la imposició de les costes processals a la part recurrent (arg. article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional).

Decisió:

En atenció a tot això que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

Ha decidit:

1. Desestimar el recurs d'empara interposat per la representació processal del Sr. Federico Maximiliano Felottini contra la sentència del 21 de gener del 2025, dictada per la Secció de Contenciós-Administratiu 2 de la Batllia, i, contra la sentència del 26 de març del 2025, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

2. Declarar que no s'han vulnerat cap dels drets al·legats pel recurrent.

3. Declarar que la desestimació del recurs d'empara comporta la condemna en costes del recurrent.

4. Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal del recurrent, al Govern, a la Secció de Contenciós-Administratiu 2 de la Batllia, a la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal, ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 14 de juliol del 2025.

Joan Manel Abril Campoy — President

Pere Pastor Vilanova — Vicepresident

Josep-D. Guàrdia Canela — Magistrat

Jean-Yves Caullet — Magistrat